

Stowarzyszenia o statusie specjalnym

Prawo stowarzyszeniach w art. 7 ust. 1 pkt. 1 zastrzega, że przepisom ustawy nie Podlegają „*organizacje społeczne działające na podstawie odrębnych ustaw lub umów*” ~~Ustaw~~ lub umów międzynarodowych, których Rzeczypospolita jest stroną „

W ten sposób ustawodawca stworzył możliwość powstania i działania zrzeszeń, których cechy odpowiadają cechom stowarzyszeń, funkcjonującym na innych podstawach Prawnych niż stowarzyszenia.

Do tych zrzeszeń zalicza się

- **POLSKI CZERWONY KRZYŻ /PCK/** - powstał wkrótce po odzyskaniu przez Polskę niepodległości – **27 kwietnia 1919 roku** . W tym samym roku został uznany przez MKCK / *Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża/* i przyjęty do Ligi Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

Od początku swojego istnienia działa nieprzerwanie we wszystkich okresach historii narodu polskiego. Najwyższym organem Polskiego Czerwonego Krzyża jest Krajowa Rada Reprezentantów , których wybiera Zarząd Główny i Główną Komisję Rewizyjną oraz ustala program działania na następną kadencję.

Zarząd Główny kieruje pracą Stowarzyszenia .Jego kadencja trwa cztery lata.

W całym kraju działają zarządy okręgowe i rejonowe PCK.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Polskiego Czerwonego Krzyża są koła, kluby honorowych dawców krwi PCK ,grupy społecznych instruktorów młodzieżowych/SIM/ i inne zespoły, w których zrzeszeni są członkowie.

Strukturę organizacyjną określa statut PCK - zatwierdzony

Rozporządzeniem Rady Ministrów z kwietnia 1996 w oparciu o **ustawę o Polskim Czerwonym Krzyżu z 16 listopada 1964 r.**

Stowarzyszenie –Polski Czerwony Krzyż jest organizacją pozarządową której cele i zadania określa statut PCK .

Zgodnie z zasadą *Jedności /siedem ZASAD* głównych Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy / w każdym kraju działa tylko jedno stowarzyszenie Czerwonego Krzyża albo Półksiężycy .

Siedzibą władz naczelnych jest miasto stołeczne Warszawa.

-**POLSKI ZWIĄZEK ŁOWIECKI** - ogólnokrajowa organizacja zrzeszająca polskich myśliwych i koła łowieckie. Jego geneza sięga XIX i działalności pierwszych na ziemiach polskich towarzystw łowieckich .

Utworzony w 1923 roku w Warszawie *Centralny Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich* przekształcił się w *Polski Związek Stowarzyszeń Łowieckich /1929 /* , a następnie przyjął nazwę ***Polski Związek Łowiecki/1936/***.

Początkowo PZŁ działał w oparciu o rozporządzenie Prezydenta RP z **3 grudnia 1927 roku** „ O prawie łowieckim „. Po II wojnie światowej i reaktywowaniu PZŁ podstawę prawną dla działalności łowieckiej określały : dekret z **1952 roku** „ O prawie łowieckim „ , a następnie Ustawa z **17 czerwca 1959 roku** „ O hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim „ . W oparciu o ustawę wypracowany został tzw. „ polski model łowiectwa „ , przyjmujący zasadę nadrzędności ochrony i hodowli *zwierząt łownych* nad ich eksploatacją , opierający działalność łowiecką na społecznym zaangażowaniu członków PZŁ zrzeszonych w kołach łowieckich prowadzących gospodarkę łowiecką w dzierzawionych obwodach.

Współcześnie działalność Polskiego Związku Łowieckiego reguluje **ustawa „Prawo Łowieckie „/z 13 października 1995 r ./** wraz z aktami wykonawczymi , statut uchwalony przez Krajowy Zjazd Delegatów PZŁ oraz uchwały i zarządzenia wydawane przez władze i organy związkowe.

Najwyższą władzą PZŁ jest Krajowy Zjazd Delegatów który określa główne kierunki działania i zasady realizacji zadań zrzeszenia. Władzą Związku jest Naczelna Rada łowiecka , która powołuje organ wykonawczy – Zarząd Główny. Siedziba władz naczelnych PZŁ znajduje się w Warszawie.

-ORGANIZACJE KOŚCIELNE /nie są to związki wyznaniowe, lecz zrzeszenia osób duchownych lub świeckich działające w celach zgłębienia dogmatów wiary i nauki katolickiej / .Działające na podstawie ustawy z dnia **17 maja 1989 r . stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.**

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej z 30 czerwca 1995 r.

ustawy o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego z 4 lipca 1991 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej z 30 czerwca 1995 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej z 13 maja 1994 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej z 30 czerwca 1995 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej z 13 maja 1994 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej z 20 lutego 1997 r.,

ustawy o Stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej z 30 czerwca 1995 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej z 20 lutego 1997 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchii duchownej z 22 marca 1928 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Zielonoświątkowego w Rzeczypospolitej z 20 lutego 1997 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej z 21 kwietnia 1936 r.,

ustawy o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej z 21 kwietnia 1936 r.,

ustawy o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej z 20 lutego 1997 r.

-POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW- 6 października 1980 r. Krajowa Rada podjęła decyzję o podjęciu samodzielnej działalności przez ruch działkowy i wyłączenia się spod nadzoru ówczesnej Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Był to jak na tamte czasy bardzo odważny krok, gdyż obowiązująca ustawa o POD z 1949 r. podporządkowywała ogrodnictwo działkowe i wszystkie jego struktury organizacyjne związkom zawodowym. W ślad za uchwałą Krajowej Rady podjęte zostały intensywne działania w celu opracowania nowej ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych.

Sejm w dn. **6 maja 1981 r.** uchwalił **nową ustawę o POD**, gwarantującą niezależność ogrodnictwa działkowego zorganizowanego w Polskim Związku Działkowców.

Wypełniając postanowienia nowej ustawy IX Krajowy Zjazd POD, a zarazem i Zjazd PZD właśnie w **dn. 28 czerwca 1982 r.** uchwalił statut Polskiego Związku Działkowców – Krajową Radę PZD, Krajową Komisję Rewizyjną i Krajową Komisję Rozjemczą. Zjazd i uchwalony przez niego statut PZD usankcjonował działanie organów PZD w ogrodach i na szczeblu wojewódzkim. Dlatego właśnie **dzień 28 czerwca 1981 r.** uznaje się za powstanie Polskiego Związku Działkowców .

-KLUBY SPORTOWE /mogą one przybierać formę stowarzyszeń , spółek Akcyjnych i innych form prawnych/ , działające na podstawie ustawy z dnia

18 stycznia 1996 r . o kulturze fizycznej.– podstawowa jednostka organizacyjna realizująca cele i zadania w zakresie kultury fizycznej. Organizacja sportowa posiadająca osobowość prawną działająca, jako osoba prawna (w formie sportowej spółki akcyjnej lub stowarzyszenia kultury fizycznej) bądź, jako osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą, której głównym - i najczęściej jedynym - celem jest udział w rozgrywkach sportowych, organizowanych pod egidą konkretnej federacji (krajowej, bądź kontynentalnej - rzadziej światowej) w stosownej kategorii wiekowej, pleci i statusie zrzeszonych w nim osób.

W ramach klubu sportowego tworzona jest **sekcja** danej dyscypliny sportu (bądź sekcje różnych dyscyplin sportu), której zadaniem jest utworzenie drużyny sportowej (drużyn sportowych), mającej występować w rozgrywkach sportowych.

Kluby sportowe mogą mieć charakter **klubu jednosekcyjnego** (posiadającego wyłącznie jedną sekcję sportową, np. piłkarską - tzw. klub piłkarski, koszykarską - tzw. klub koszykarski itp.), bądź **klubu wielosekcyjnego** (posiadającego przynajmniej dwie sekcje sportowe, np. piłkarską i siatkarską).

W Polsce, kluby sportowe - w liczbie co najmniej 3 - mogą zakładać związki klubów sportowych (***związki sportowe***), a szczególnym rodzajem klubu sportowego jest Uczniowski Klub Sportowy

-OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE , funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.), ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.), a ich szczegółowe zadania oraz organizację określa własny statut

-UCZELNIANE ORGANIZACJE STUDENCKIE / np. koła naukowe,
Zespoły artystyczne/, działające na podstawie **ustawy z dnia 12 września 1990**
r. o szkolnictwie wyższym.

-ORGANIZACJE SPOŁECZNE MŁODZIEŻY SZKOLNEJ działające
Na podstawie **ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.**